

IFLA Section Environment, Sustainability and Libraries

පරිසරය, තිරසාරීතාවය සහ පුස්තකාල පිළිබඳ IFLA අංශය

හරිත පුස්තකාල ලයක් යනු කුමක්ද?

පරිසරය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ මිනිසුන්, සංවිධාන, සතුන් හෝ ශාක ජීවත් වන සහ කේරයාත්මක වන වටපිටාව හෝ තත්වයන් ය. පරිසරය ස්වභාවික, සමාජීය හෝ සංස්කෘතික විය හැකිය.

තිරසාරීතාවය යනු "අනාගත පරම්පරාවට ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ඇති හැකියාවන්ට බාධාවක් නොවන පරිදි වර්තමාන පරිච්ඡේදයේ අවශ්‍යතා සපුරාලමින් සිදු කරනු ලබන සංවර්ධනයයි (Our Common Future, Brundtland Report, UN).

වර්තමාන පරිසරය දේශගුණික විපර්යාස සහ සමාජ අසමානතා ඇතුළු අනෙකුත් තර්ජන මගින් තර්ජනයට ලක්ව ඇත. තිරසාරීතාවය මගින් පරිසරය සුරැකීමට සියලු සංවිධාන කටයුතු කළ යුතුය. තිරසාරීතාවය සඳහා සක්රීයව හා වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ හැකි සියලුම පුස්තකාල මීට ඇතුළත් වේ.

හරිත හා තිරසාරීතාවය පුස්තකාල ලයක් යනු පාරිසරික, ආර්ථික සහ සමාජීය තිරසාරීතාවය සැලකිල්ලට ගනු ලබන පුස්තකාල ලයකි. හරිත හා තිරසාරීතාවය ලිවිට ප්රමාණයන්ගෙන් යුක්ත විය හැකිය, නමුත් ඒවාට පහත සඳහන් පරිදි පැහැදිලි තිරසාරීතාවය පන්තරයක් තිබිය යුතුය.

- **හරිත ගොඩනැගිලි සහ උපකරණ:** ගොඩනැගිල්ලේ සහ උපකරණවල විමෝචනය හෝ කාබන් පියසටහන කේරයා කාරී ලෙස අඩු වේ.
- **හරිත කාර්යාල මූලධර්ම:** මෙහෙයුම් වර්ගය වත් සහ කේරයා වලින් පාරිසරික වශයෙන් තිරසාරීතාවය වේ.
- **තිරසාරීතාව ආර්ථිකය:** පරිච්ඡේදය සීමා කර ඇත, වක්රීය සහ බෙදා ගැනීමේ ආර්ථික හා විනයන් දියුණු වන අතර පරිච්ඡේදය වට පරිච්ඡේදය විය හැකිය.
- **තිරසාරීතාව පුස්තකාල සේවා:** : පුස්තකාල හා විනාකරන්නන් හට අදාළ සහයා වන්නා ලීන නොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකිවීම, හවුල් අවකාශ, උපාංග සහ පාරිසරික අධියා පනය ලබා දීම සහ කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම් ලබා දීම. පුස්තකාලයේ ධනාත්මක කාබන් අත් සලකුණක් තිබීම.
- **සමාජ තිරසාරීතාවය:** හොඳ අධියා පනය, සාක්ෂරතාවය, ප්රජා සහභාගීත්වය, හරස් සංස්කෘතික විවිධත්වය, සමාජ ඇතුළත් කිරීම් සහ සමස්ත සහභාගීත්වය සලකා බැලීම. අසමානතාවය අවම කිරීම සඳහා පුස්තකාලය සක්රීයව දායක වීම.
- **පාරිසරික කළමනාකරණය:** පාරිසරික ඉලක්ක SMART (නිශ්චිත, මැණිය

හැකි බව, ළඟා කර ගත හැකි බව, ජීර්ණයේ ගිණුම් බව, කාලය හා ඇති බැඳීම) වන අතර, පුස්තකාලය පරිසරයට සෘණාත්මක බලපෑම අඩු කිරීමට කටයුතු කරයි. පුස්තකාලයේ පාච්ඡරික ජීවිතය, එය කේරියාත්මක කිරීම සහ පාච්ඡරික කටයුතුවල ජීවිතය පුළුල් ජීවිතය පිරිසකට සන්නිවේදනය කෙරේ.

- **සාමාන්ය පාච්ඡරික ඉලක්ක සහ වැඩසටහන් සඳහා කැපවීම:** කැපවීම සඳහා මග පෙන්වනු මෙහෙයවනු ලබන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක, දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ පැරිස් ගිවිසුම සහ අදාළ පාච්ඡරික සහතික සහ වැඩසටහන් මගිනි.

Translated from English into Sinhala language by H.P. Koralage, W.P.G.L. Perera, M.A.
Lankathilaka, A.K.U.N, and Kodithuwakku